

Onderwerp: PlanMer en Programma Grootchalige opwek Vught
Betreft: Zienswijze
Datum: 31-03-2024

Geachte gemeenteraad en wethouder Ruimtelijk beleid,

Aangezien aan behoorlijk aantal burgers uit Cromvoirt u inmiddels heeft geïnformeerd over de recentelijke onderzoeken over de negatieve effecten van windmolens op gezondheid en leefomgeving, neem ik deze feiten niet op in deze zienswijze. Maar wil ik mijn zorg uitspreken over de volgende punten, die direct betrekking hebben op PlanMer:

1. Beperkte visie van PlanMer
 - a) Keuze wind, boven zon
 - b) Impact op leefomgeving, gezondheid en welzijn
 - c) Afstandsnormering
2. Voorzorgsprincipe en voortschrijdend inzicht
3. Hoe een keuze voor windmolens de voortgang in de energie transitie zal stagneren.

Inleiding:

De regionale samenwerking voor de RES 1.0 is voor gemeente Vught mislukt, omdat de gemeente dit niet actief heeft opgepakt. De doelen moet daarom nu binnen eigen gemeente worden behaald. Alle omliggende gemeenten al hun plannen (gedeeltelijk) ten uitvoer hebben gebracht. De gemeente Vught heeft dit zelf nog laten liggen. Met zes megawindturbines, zal de gemeente nu aan haar verplichtingen betreffende de RES willen voldoen.

1. Beperkte visie van PlanMer

PlanMer grootschalige opwek gemeente Vught betreft een belemmeringsanalyse, naar de milieu effecten voor gebieden, plaatsing windenergie en zonnevelden. A.d.h.v. dit onderzoek kiest de gemeente de gebieden voor het plaatsen van windturbines en/ of zonnevelden en geeft hiermee definitieve invulling aan de energietransitie tot 2050.

De plaatsing van windmolens heeft een zo'n grote impact op de gemeenschap, dat deze niet geplaatst zouden mogen worden zonder gedegen wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van windmolens op de leefbaarheid en gezondheid van de gemeenschap. In PlanMer is dit onvoldoende onderzocht. Toch wordt PlanMer door gemeenteraadsleden, als beslissingsdocument gebruikt voor de invulling van de energietransitie t/m 2050 doelstellingen.

a) Keuze wind boven zon:

Bij de gemeenteraadsleden leeft de veronderstelling dat we alleen de doelen van 0,05 TWh/jr in 2030 en 0,15 TWh/jr in 2050 kunnen behalen met Windenergie, gebaseerd op onderzoek uit PlanMer. Deze aanname is onjuist en staat niet in het rapport. Uit de draagkracht analyse van PlanMer blijkt dat "het niet mogelijk is geweest om een gedetailleerde beoordeling van de zongebieden uit te voeren". Denk ook aan mogelijkheden "zon op dak". In 2023 is er een expertonderzoek vanuit werkgroep "Duurzaam Cromvoirt" gepresenteerd aan de gemeenteraad .

Waarin diverse mogelijkheden voor energie transitie tot in detail zijn uitgewerkt. Ook dit zie ik nergens terug, al dus de gewenste “burgerparticipatie”.

Hiermee is de zonnepotentie niet voldoende onderzocht om een gefundeerde keuze te kunnen maken tussen wind en zonne-energie.

b) Impact op leefomgeving, gezondheid en welzijn

In PlanMer staat beschreven dat geluidshinder van windturbines indirecte gezondheidseffecten kan hebben. Maar hier wordt niet verder op in gegaan omdat Nederland nog geen normeringen over windturbinegeluid zijn gesteld. In PlanMer is er daarom voor gekozen geen geluidscontouren te berekenen maar heeft men gewerkt met afstanden.

Hiermee is duidelijk dat PlanMer geen inzicht geeft op de impact van windturbines op de leefomgeving er kunnen dan ook geen conclusies worden getrokken over de effecten van windturbines op de leefomgeving, laat staan op de gezondheid van omwonenden.

c) Afstandsnormering:

Uit PlanMer komt het advies voor plaatsing windturbines, langs of nabij het Drongelenskanaal. Met een afstand van maar 450 meter van bewoond gebied. Deze locatie heeft zo weinig wind, dat de windturbines extreem hoog moeten worden met een tip-hoogte van 260 meter. Met dit soort hoge turbines is nog geen ervaring nabij bebouwd gebied. In PlanMer wordt aangenomen dat wanneer besluitvorming over concrete locaties wordt gestart de minister nieuwe landelijke normen voor windturbines heeft vastgesteld. In de tussentijd rekent PlanMer met een afstandsnorm van 2x de tiphoogte, zijnde 500 meter. Wijs geworden door ervaring heeft gemeente Den Bosch een minimale afstandsnormering van 1000 meter, gemeente Oss 2000 meter, dat in combinatie met vele lagere molens dan gepland in Vught. Tevens hanteren omringende landen zoals Engeland en Denemarken 8 tot 10 keer de tiphoogte.

Het Drongelenskanaal is de verkeerde locatie voor windmolens. Het is proberen iets mogelijk te maken waar het niet geschikt voor is. Er is te weinig wind en het is te dicht op gebouwd gebied.

2. Voorzorgsprincipe en voortschrijdend inzicht

Het grote voordeel dat gemeente Vught, de afgelopen jaren, nog niets heeft gedaan aan de energietransitie is dat er inmiddels veel kennis beschikbaar komt over de negatieve effecten van windenergie op gezondheid en welzijn van mens en natuur. En dat windturbines op land niet meer nodig zijn om energiedoelstellingen te behalen. Onderzoeken van windwiki, artsen die aan de bel trekken, internationale onderzoeken, CE Delft, TNO geven een goede impact over de negatieve effecten van windturbines op de gezondheid en welbevinden van mens en milieu. Voornamelijk het geluid blijkt de oorzaak van klachten zoals: stress, angst, slaapgebrek, hart en vaatziekten, leerachterstand van kinderen, suïcide én verergerde klachten bij hartpatiënten.

Het voorzorgsprincipe is een moreel en politiek principe dat stelt “dat als een ingreep of een beleidsmaatregel ernstige of onomkeerbare schade kan veroorzaken aan de samenleving of het milieu, de bewijslast ligt bij de voorstanders van de ingreep of de maatregel als er geen wetenschappelijke consensus bestaat over de toekomstige schade”.

De effecten van windturbines op de leefomgeving zijn in PlanMer niet voldoende wetenschappelijk onderbouwd. Zoals ik bij mijn eerste punt aanhaal staat in PlanMer beschreven dat “geluidshinder

van windturbines indirecte gezondheidseffecten kan hebben” maar dat zij in deze geluidscontouren niet verder hebben berekend. Daarnaast zijn er inmiddels voldoende signalen en onderzoeken gaande over de negatieve impact van windturbines op de leefomgeving, welke “ernstige of onomkeerbare schade kan veroorzaken aan de samenleving of het milieu”. Een door de wethouder genoemde optie van stopknop tijdens overlast en clause voor afbreken wanneer het niet bevalt, is in de praktijk geen realistisch scenario gezien investering en het te behalen rendement. Vanwege het voorzorgsprincipe heeft de gemeente Vught dan ook de verplichting om de impact op leefbaarheid verder te onderzoeken.

3. Hoe proces van windmolens de voortgang in de energie transitie zal stagneren.

Mijn hele leven ben ik bezig met duurzaamheid en dan specifiek de materialen,- en energietransitie. Als betrokken burger heb ik ons huis (bouwjaar 1864) geheel verbouwd en energie neutraal kunnen maken. Net als vele buurtbewoners zijn wij door isolatie en installaties van het gas af en wekken zelf voldoende energie op om te voorzien in eigen behoefte. Verbaasd was ik toen al dat er niet een stimuleringsregeling of subsidie te krijgen was vanuit gemeente Vught en dat er naast afkoppelen regenwater geen verdere visie was op klimaat neutraliteit. Een bedroevend gebrek aan kennis en visie. En deze gemeenteraad wilt nu door een inhaalslag invulling geven aan de gestelde 2050 doelstellingen, door de plaatsing van megaturbines? Zich baserend op een onvolledig PlanMer?

Er is enorm veel weerstand tegen het plaatsen van windmolens, maar de wethouder en het grootste gedeelte van de Vughtse gemeenteraad lijkt “blind en doof” voor argumenten en alternatieve plannen en zegt zich te realiseren dat, bij doorzetten van de plannen, het een heel langdurig proces gaat worden, tot hoogstwaarschijnlijk Hoge Raad.

En in de tussentijd.... Gebeurt er **NIETS**! En zullen we de gestelde doelen zeker niet behalen. Daar word ik zo verdrietig van. Je doet zelf alles wat wel mogelijk is en politiek kan niet naar systemisch geheel kijken, naar wat voor de lange termijn nodig zou zijn. Dat er niets gebeurd is geen optie en in ieder geval niet iets wat ik nog uit kan leggen aan mijn kinderen.

De opgave voor energie transitie is een zware opgave, maar ook een mooie kans voor Vught en voor veelbelovende innovaties. Daarom mijn vraag aan de gemeenteraad: waar kiezen jullie voor:

1, verwijdering van jullie burgers, polarisatie, bevestiging dat de Vughtse politiek toch niet luistert, belastinggeld verkwisten aan een proces rondom windmolens dat jullie toch niet gaan winnen. Kortom stagnatie van de energietransitie met 0,0 resultaat voor de komende jaren. Of;

2, beslissing plaatsen molens uit te stellen tot na 2030, heel snel aan de slag met o.a. zonne-energie zodat de doelstellingen van 2030 in ieder geval wel behaald zullen worden?

Ik hoop van harte dat de gemeenteraad durft te kiezen voor de optie 2. Voor samen, vooruitgang en visie. Vanwege de halsstarrige houding van zowel wethouder als merendeel gemeenteraad, heb ik inmiddels alle vertrouwen in de Vughtse politiek verloren en vrees ik een patstelling tussen gemeente en tegenstanders. Maar wie weet, bestaat politiek voor de burgers toch nog. Ik wens jullie veel wijsheid en inzicht.

Met hartelijke groet,